

AJALUGU AINEKAVA

põhikooli 9.klassile

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

9. klassi õpilane:

- 1) kirjeldab ajaloo põhietappe näidete kaudu;
- 2) mõistab eri ajastute kultuuripanust ning iseloomustab tähtsamaid ajaloosündmusi, isikuid ja kultuurinähtusi;
- 3) võrdleb ajaloosündmusi ja -nähtusi, leiab sarnasusi ja erinevusi, toob esile põhjusi ja tagajärgi, arutleb märksõnade/küsimuste toel, kujundab oma seisukoha ning põhjendab seda nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 4) teab Eesti ühiskonna arengujärke ja tähtsamaid ajaloosündmusi, seostab kodukoha, Eesti ja Euroopa ajalugu maailma ajalooga ning saab aru, et ajaloosündmusi võib tõlgendada mitmeti;
- 5) töötab mitmesuguste ajalooallikatega, kommenteerib ja hindab neid kriitiliselt;
- 6) otsib, analüüsib ja kasutab ajalooinfot, koostab kava ja mõistekaarti, ajalooreferaati ja lühiuurimust, esitleb seda suuliselt ja kirjalikult ning IKT vahendeid kasutades;
- 7) töötab kaardiga ja koostab lihtsamaid skeeme;
- 8) oskab asetada end minevikus elanud inimese olukorda ja mõistab nii ametite kui ka töö sisu muutumist ajas;
- 9) mõistab ajalooteadmiste vajalikkust igapäevaelus ning teab ajalooga seotud erialade õppimise võimalusi.

2. Õppesisu 70 tundi.

2.1. Maailm kahe maailmasõja vahel 1918–1939 - 22 t.

Rahvusvaheline olukord, Pariisi rahukonverents. - 2t.

Rahvasteliidu tegevus ja mõju, sõjakollete kujunemine Aasias ja Euroopas. -2 t.

Maailmamajandus, ülemaailmse majanduskriisi. - 2t.

Demokraatia ja diktatuurid 1920.–1930. aastail. - 9t.

Eesti Vabariik, Vabadussõda, Asutav Kogu, maareform ja põhiseadus, demokraatliku parlamentarismi aastad. - 3t.

Vaikiv ajastu, majandus, kultuur ja eluolu. -1t.

EV välispoliitika 1920.-1930.aastail. - 1 t.

Kultuur ja eluolu kahe maailmasõja vahel. - 2t

2.2. Teine maailmasõda 1939–1945 - 7 t.

Rahvusvaheline olukord. Lääneriikide järeleandmised Saksamaale. München. MRP. – 2t.

Sõjategevuse üldiseloomustus, sõja algus ja lõpp. -4t.

Eesti Teise maailmasõja ajal. – 1t.

2.3. Maailm pärast Teist maailmasõda 1945–2010 - 41t.

Külm sõda, kriisid ja sõjad. – 7t.

Läänemaailm (USA, Saksamaa ja teised) 7.t

Kommunistlikud riigi.

Eesti Nõukogude okupatsiooni all. -6t.

Kommunistliku süsteemi lagunemine. -2t.

Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamine. – 2t.

Aasia, Afrika, Laadina Ameerika - 5t.

Maailm alates 1990. Aastaist, uued vastasseisud. – 8t.

Kultuur ja eluolu 20. sajandi teisel poolel. - 4t.

3.Õpitulemused

Õpilane:

1) näitab kaardil:

- Esimese maailmasõja järel toimunud muutusi (Versailles' süsteem),
- Teise maailmasõja sõjategevust Idarindel, Läänerindel, vaiksel ookeanil ja Põhja-Aafrikas ning muudatusi Teise maailmasõja järel,
- Olulisemaid külma sõja aegseid kriisikoldeid
- Muutusi maailma poliitilisel kaardil 1990. aastail;

2) toob esile rahvusvahelise olukorra teravnemise põhjusi:

- 1930. aastail;
- külma sõja ajal

3) iseloomustab ning võrdleb demokraatlikku ja diktatuurset ühiskonda;

4) iseloomustab ning võrdleb

- Eesti Vabariigi arengut demokraatliku parlamentarismi aastail ja vaikival ajastul;
- milline oli rahvusvaheline olukord Teise maailmasõja eel, ja toob esile Teise maailmasõja puhkemise põhjusi;
- selgitab MRP ja baaside lepingu tähtsust Eesti ajaloos;
- iseloomustab Eesti Vabariigi iseseisvuse kaotamist

5) iseloomustab kultuuri arengut ja eluolu Eesti Vabariigis ning maailmas, nimetab uusi kultuurinähtusi ja tähtsamaid kultuurisaavutusi;

- 6) seletab ja kasutab kontekstis mõisteid
demokraatia, diktatuur, autoritarism, totalitarism, ideoloogia, fašism, kommunism, natsionaalsotsialism, repressioon, Rahvaste Liit, Versailles' süsteem, vaikiv ajastu, parlamentarism, Tartu rahu; MRP, holokaust, küüditamine, baaside leping, okupatsioon, ÜRO, perestroika, glasnost, külm sõda, kriisikolle, kollektiviseerimine, industrialiseerimine, plaanimajandus, massirepressioon, Atlandi Harta, Euroopa Liit, NATO, Balti kett, laulev revolutsioon
- 7) teab, kes olid Jossif Stalin, Benito Mussolini, Adolf Hitler, Franklin Delano Roosevelt, Konstantin Päts ja Jaan Tõnisson, Mihhail Gorbatšov, Boris Jeltsin, Arnold Rüütel, Lennart Meri, Edgar Savisaar ja Mart Laar, ning iseloomustab nende tegevust.
- 8) iseloomustab tööstusriikide arengut USA ja Euroopa riigid
- 9) iseloomustab kommunistlikku ühiskonda NSV Liidu näitel ning Eesti arengut NSV Liidu koosseisus;
- 10) iseloomustab kultuuri ja eluolu 20. sajandil;

4. Hindamine

- Kujundav
- Jooksev
- Kokkuvõttev (veerandi, aasta)

Jooksva hindamise puhul õpilasel peab olema mitte vähem kui 3. jooksvat hinnet, mille alusel moodustab veerandi lõplik hinne.

Jooksev hindamine sisaldab:

- Hinded suulise vastuse eest
- Hinded kirjaliku küsitluse alusel
- Töövihikute kontroll
- Kontrolltöö

5	<p>1) Analüüsib kriitiliselt infot, erinevaid teabeallikaid, sh ajalookaarte ja seisukohti, hindab allika või käsitluse usaldusväärsust, eristab fakti arvamusest; selgitab sündmuste või protsesside erineva tõlgendamise põhjuseid.</p> <p>2) Kasutab ajaloolist sõnavara väga heal tasemel.</p> <p>3) Korrigeerib oma eksimusi, koostab uurimusi ja kaitseb oma uurimistööd.</p> <p>4) Funktsionaalne kirjaoskus lai (kriitiline mõtlemine, arutlusoskus, järelduste tegemine ja seoste loomine ning oma seisukoha kujundamine ja põhjendamine).</p> <p>5) Osaleb diskussioonis aktiivselt. Osaleb muuseumitundides aktiivselt.</p> <p>6) Kasutab IKT vahendeid info hankimiseks ning oma töötulemuste esitlemiseks.</p> <p>7) Allikaanalüüs - leiab olulise info, oskab selle tõlgendada ja kommenteerida. Leiab info erinevatest teabeallikatest (sh tööd kaartide, dokumentide, allikmaterjali ja piltidega) oskab seda infot kasutada, kriitiliselt hinnata ja analüüsida.</p> <p>8) Tunneb ajaloolaste mõisteid ja fakte ja oskab kontekstis kasutada.</p> <p>9) Tunneb ajalooliste ajastute iseloomulikke tunnuseid ja vaimulaadi. Tunneb ajalooliste ajastute iseloomulikke tunnuseid ja vaimulaadi</p> <p>10) Ajas orienteerumise oskus väga hea - mõistab seoseid, eristab fakti</p>
---	--

	arvamusest.
4	<ol style="list-style-type: none"> 1) Orienteerub erinevatest teabeallikatest (sh ajalookaardid). Saab aru, et ajaloosündmusi võib alati mitmeti tõlgendada. 2) Kasutab ajaloolist sõnavara pisavalt. 3) Funktsionaalne kirjaoskus piisav. 4) Osaleb diskussioonis. Osaleb muuseumitundides haruharva. 5) Kasutab IKT vahendeid info hankimiseks ning oma töötulemuste esitlemiseks. 6) Allikaanalüüs - leiab olulise info ja kommenteerida. 7) Ajalooalaste mõisteid ja fakte tunneb puudulikult ja eksib nendes kontekstis kasutades. 8) Ajas orienteerumise oskus nõrk (mõistab seoseid ebapiisavalt).
3	<ol style="list-style-type: none"> 1) Orienteerub erinevatest teabeallikatest (sh ajalookaardid). Saab aru, et ajaloosündmusi võib alati mitmeti tõlgendada. 2) Kasutab ajaloolist sõnavara pisavalt. 3) Funktsionaalne kirjaoskus piisav. 4) Osaleb diskussioonis. Osaleb muuseumitundides haruharva. 5) Kasutab IKT vahendeid info hankimiseks ning oma töötulemuste esitlemiseks. 6) Allikaanalüüs - leiab olulise info ja kommenteerida. 7) Ajalooalaste mõisteid ja fakte tunneb puudulikult ja eksib nendes kontekstis kasutades. 8) Ajas orienteerumise oskus nõrk (mõistab seoseid ebapiisavalt).
2	<ol style="list-style-type: none"> 1) Orienteerub erinevatest teabeallikatest (sh ajalookaardid) ebapiisavalt. 2) Kasutab ajaloolist sõnavara ebapiisavalt. 3) Funktsionaalne kirjaoskus ebapiisav (kriitiline mõtlemine, arutlusoskus, järelduste tegemine ja seoste loomine ning oma seisukoha kujundamine ja põhjendamine puudub). 4) Ei osale diskussioonis. Ei osale muuseumitundides. 5) Ei kasuta IKT vahendeid info hankimiseks ning oma töötulemuste esitlemiseks. 6) Allikaanalüüs - ei leia olulist infot ja ei oska seda kommenteerida. 7) Ajas orienteerumise oskus puudulik (ei mõista seoseid).

5. Õppekirjandus:

- Õrik : Эйнар Вяря и др. Новейшая история. Учебник для основной школы. Часть 1, 2; Издание третье, переработанное, „AVITA“
- Тöövihik : Энне Таннберг, Урма Линнус. Новейшая история. Рабочая тетрадь для основной школы. Часть 1, 2; „AVITA“

6. Õppevahendid:

- ИКТ
- ajaloo kaardid
- ajaloo allikmaterjalid
- portree
- karikatuur